

Leiðandi
vettvangur í tíu ár

Hversu mikilvægir eru fiskmarkaðirnir?

Daði Már Kristófersson
Hagfræðideild Háskóla Íslands

SJÁVARÚTVEGS
RÁÐSTEFNAN

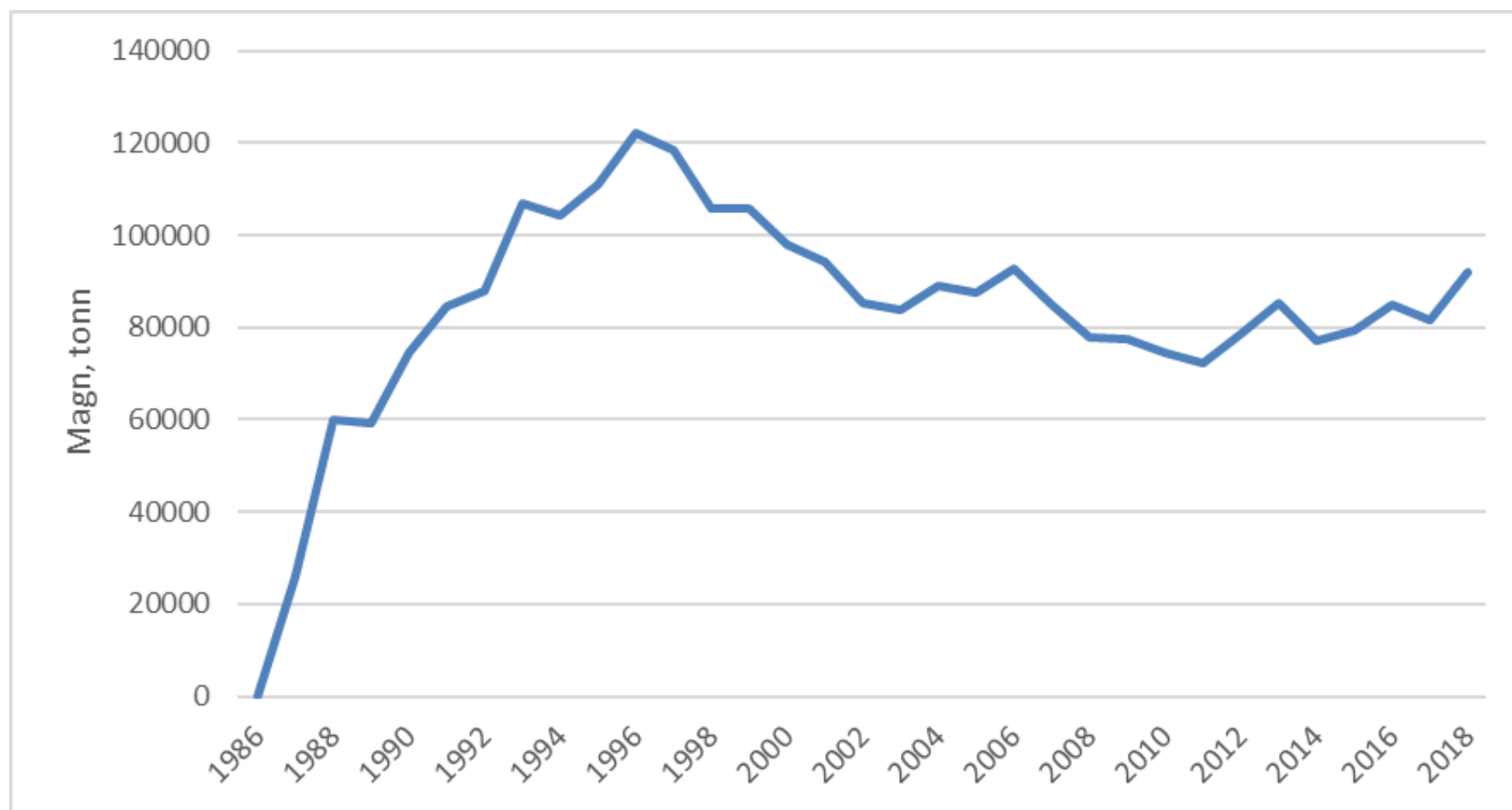

Mikilvægi fiskuppbóða

- Para saman seljanda og kaupandann með hæsta greiðsluviljan
- Lækka viðskiptakostnað (örugg greiðsla, flutningur, önnur þjónusta)
- Auðvelda nýjum aðilum að hefja veiðar og vinnslu
- Eru uppspretta áreiðanlegra ganga um fiskverð
- Uppspretta hráefnis
- Auðvelda sérhæfingu í meðaflategundum
- Jafna misræmi skammtímaframboðs og eftirspurnar í samþættum fyrirtækjum

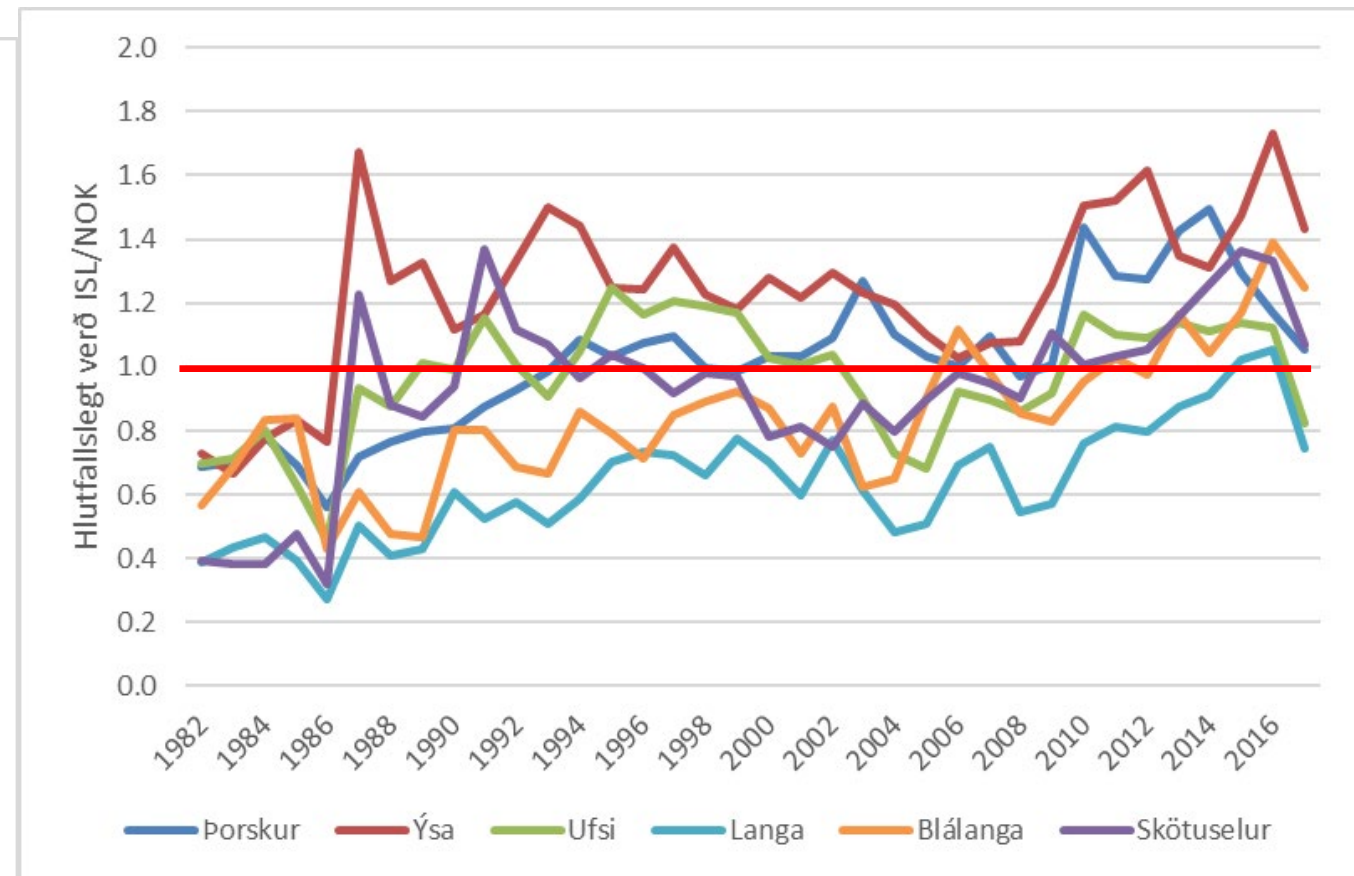
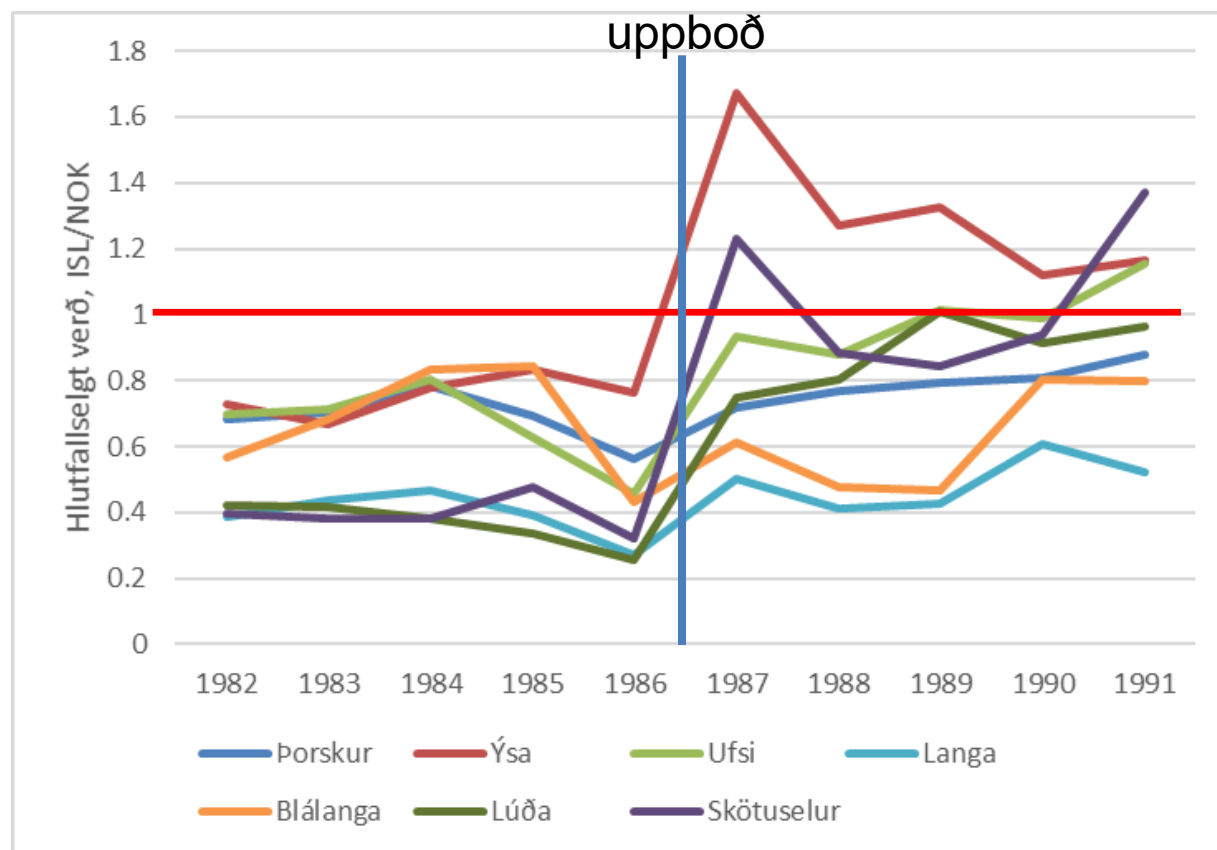

Þróun framboðs

Hlutfallslegt fiskverð, ISL/NOK

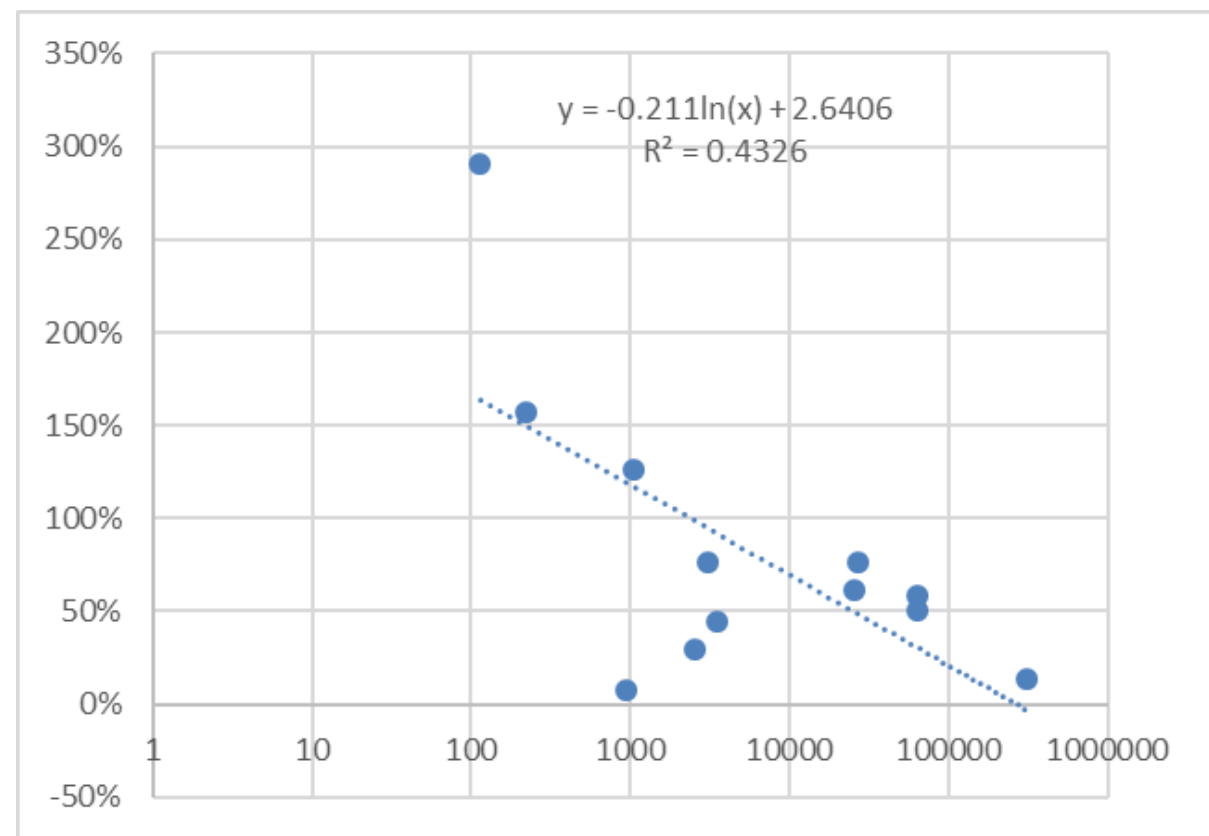
Breytingar á hlutfallslegu verði

	1982- 1986	1987- 1991	Breyting	2013- 2017	Breyting
Þorskur	0.69	0.79	16%	1.29	62%
Ýsa	0.75	1.31	74%	1.46	11%
Ufsi	0.66	0.99	51%	1.07	7%
Langa	0.39	0.49	26%	0.92	86%
Blálanga	0.67	0.63	-6%	1.20	90%
Lúða	0.36	0.89	145%	0.81	-9%
Skarkoli	0.86	0.84	-3%	1.31	56%
Karfi	0.79	0.93	18%	1.16	24%
Skötuselur	0.39	1.05	170%	1.24	17%
Allar tegundir	0.62	0.84	37%	1.11	32%

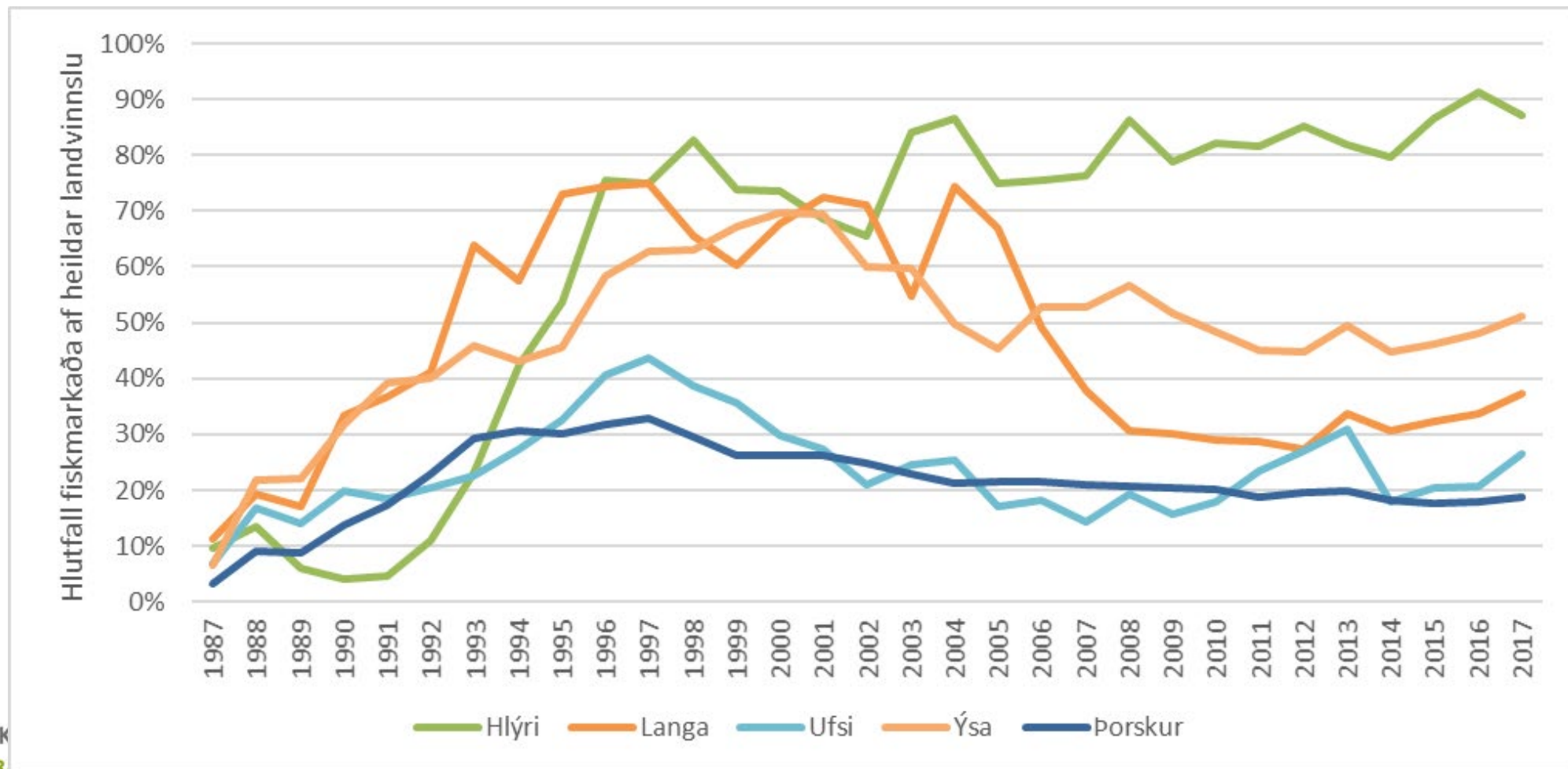
Umfang landvinnslu og verðbreytingar

- Neikvætt samhengi milli umfangs veiða og verðbreytinga
- Vísbending um gagnsemi uppboðanna í að skapa verðmæti úr meðafla
- Samanburður við Noreg bendir til verðmætamissunar upp á um 4 milljarða á ári

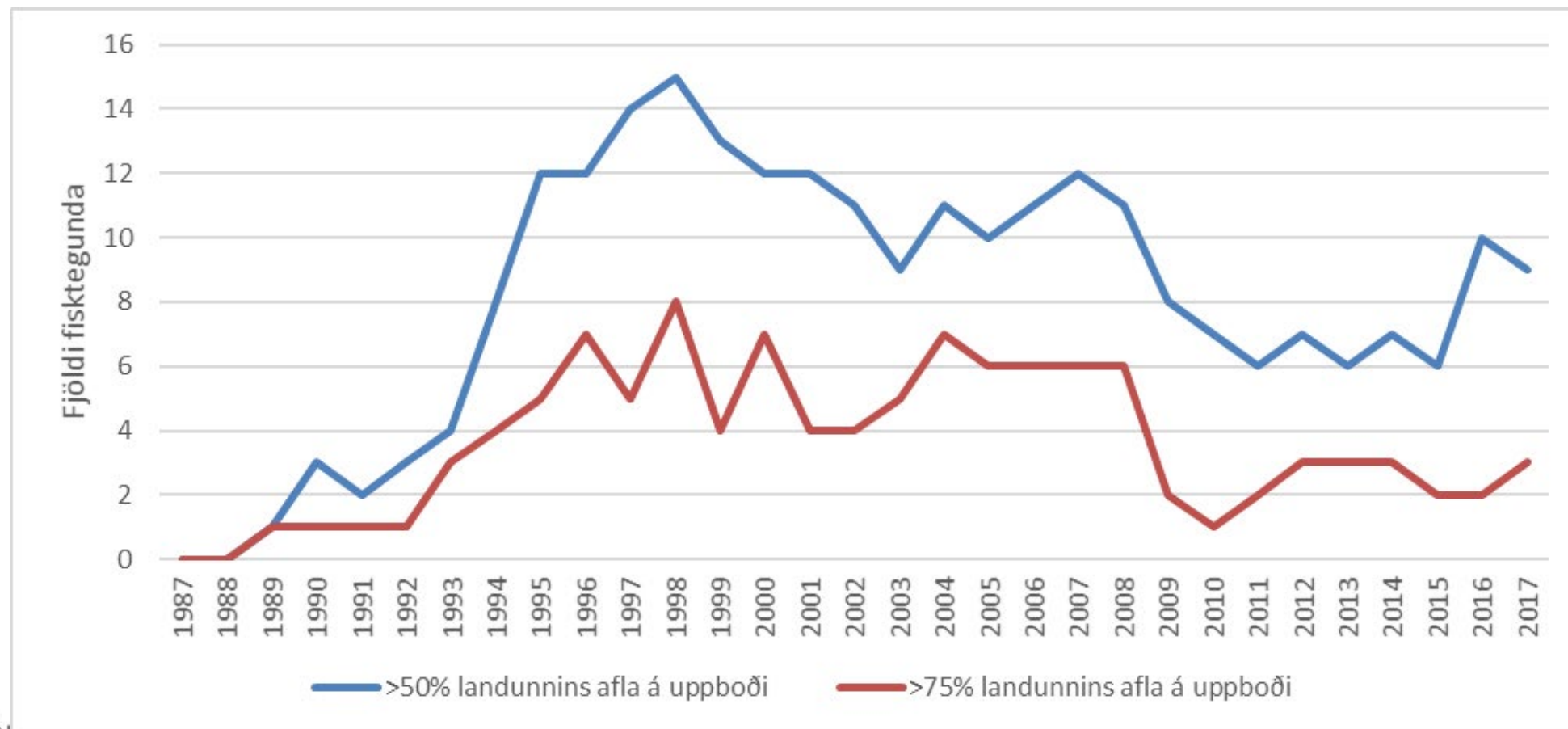

Hlutfall landvinnslu fyrir valdar tegundir

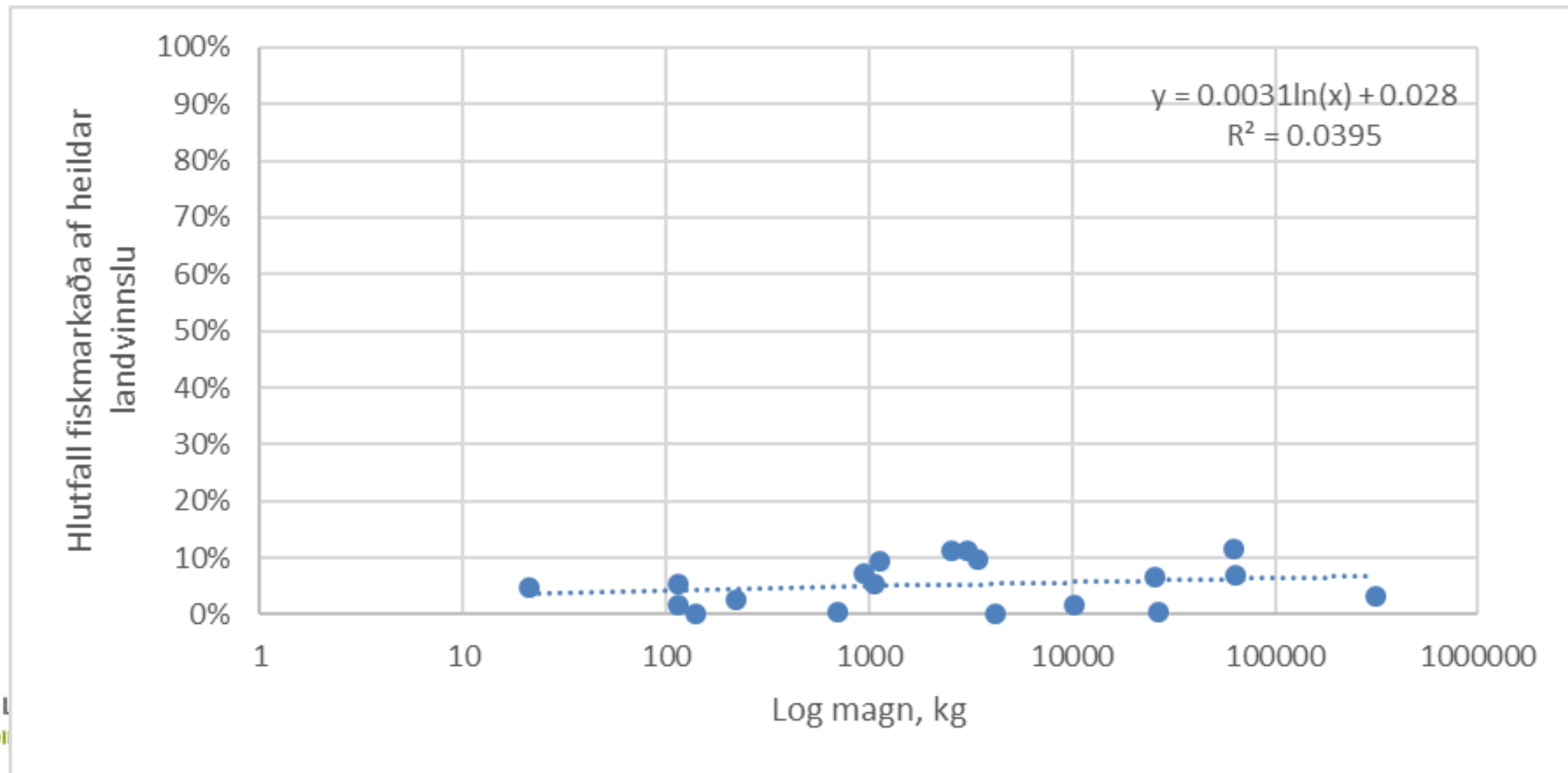

Tegundir með ráðandi aflamagn á uppboðum

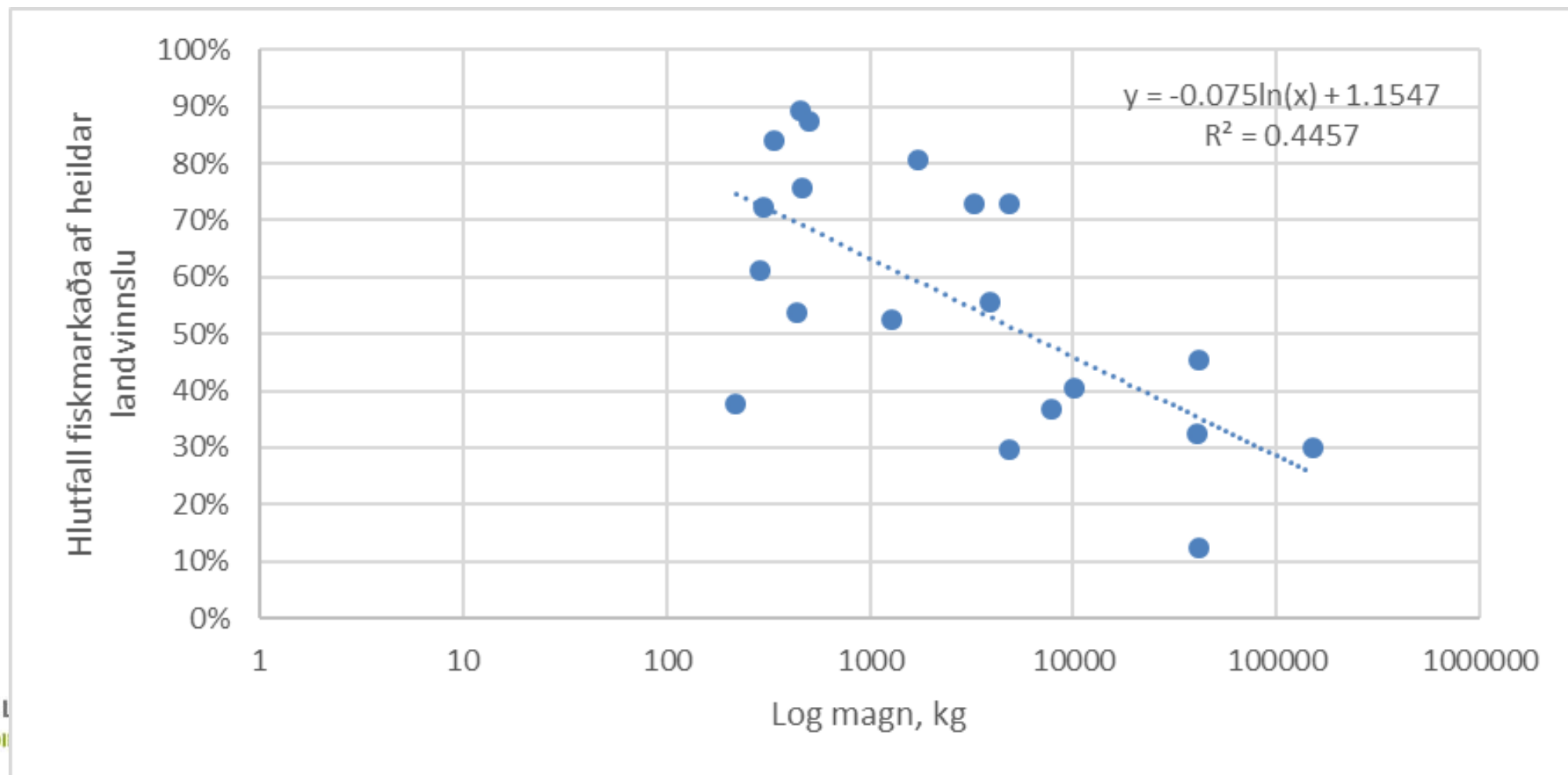

Hlutdeild uppboða og umfang landvinnslu, 1987

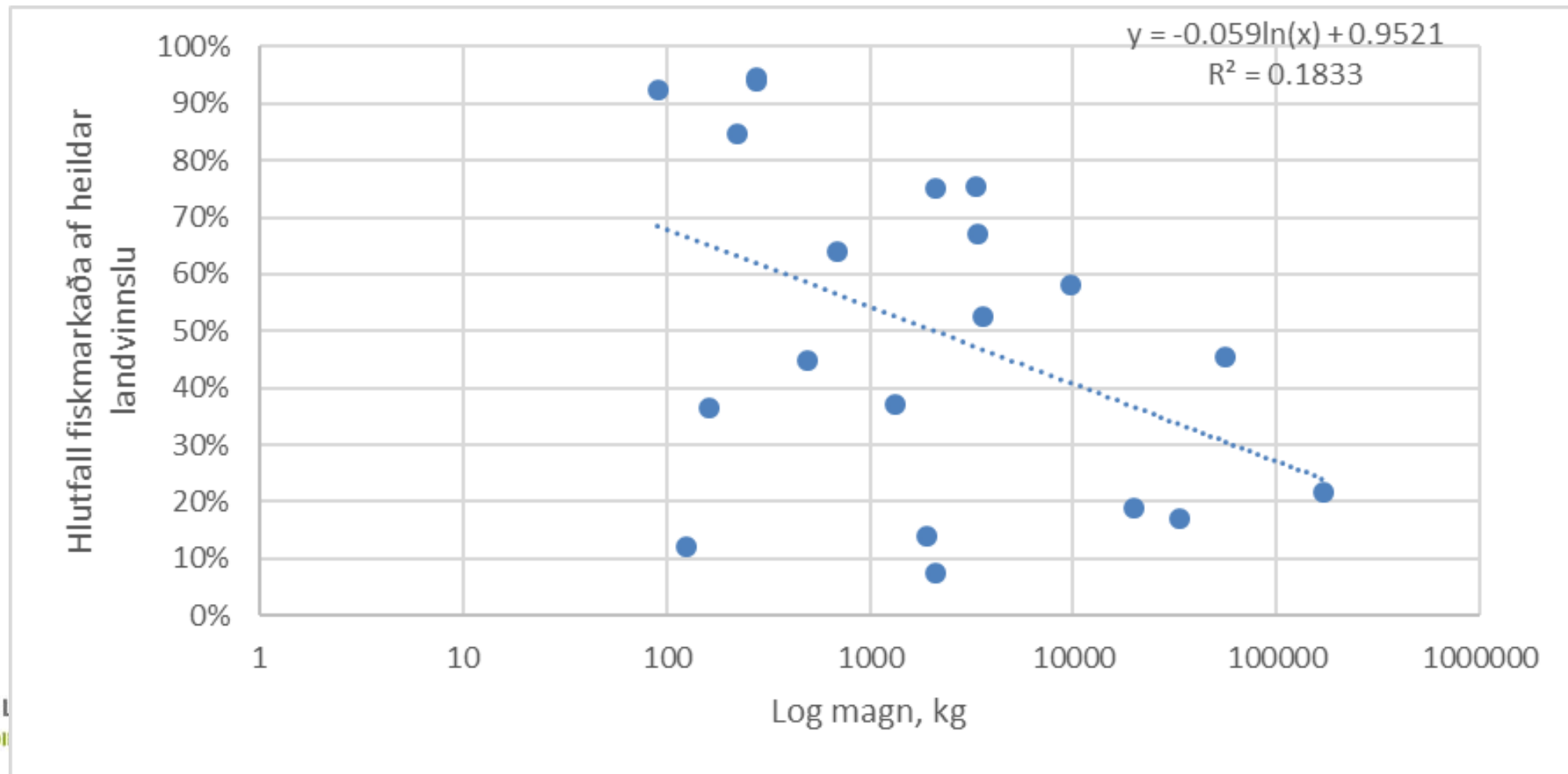

Hlutdeild uppboða og umfang landvinnslu, 1995

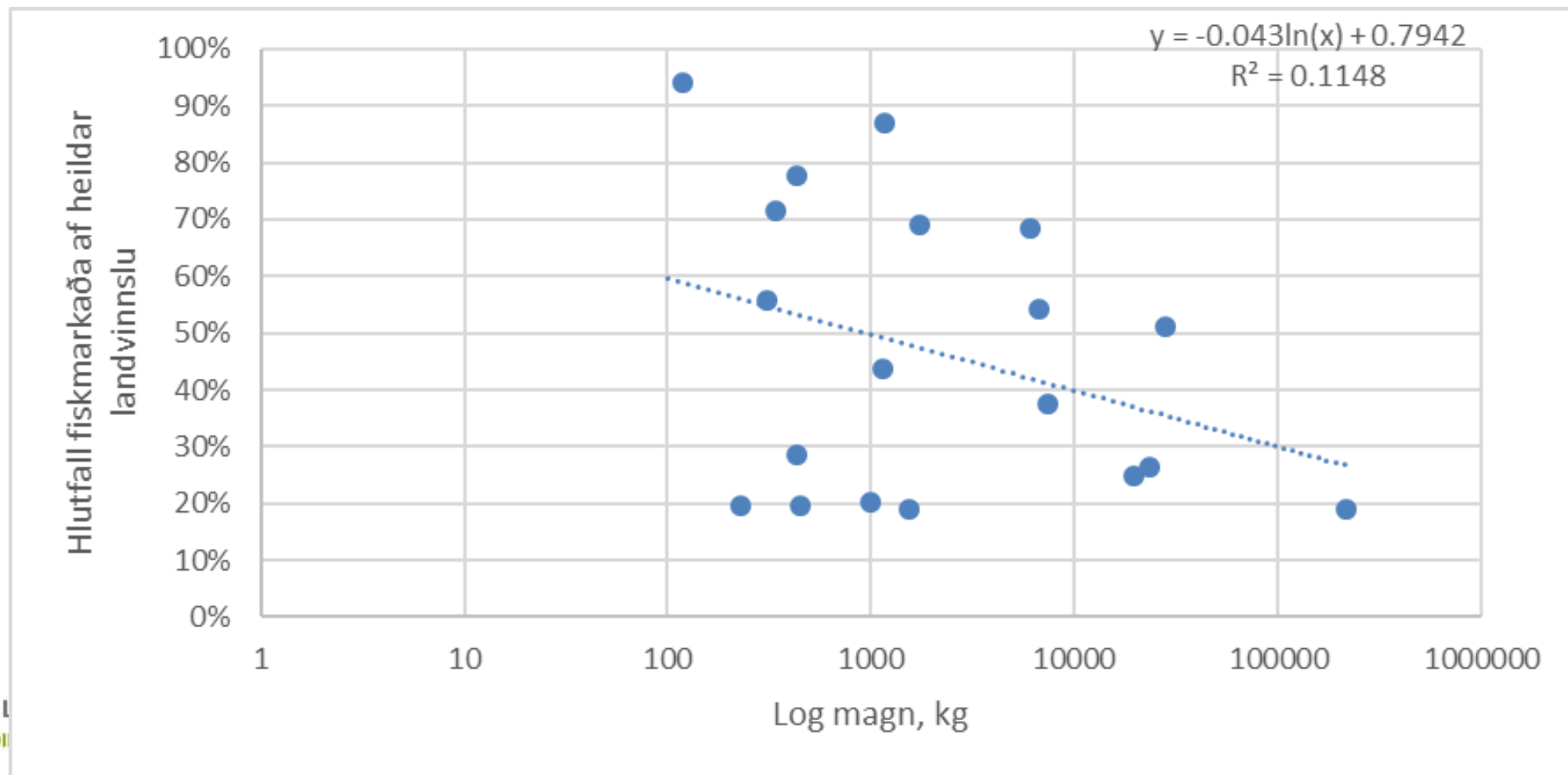

Hlutdeild uppboða og umfang landvinnslu, 2005

Hlutdeild uppboða og umfang landvinnslu, 2017

Mikilvægi uppboða

- Samdráttur í umfangi fisks á uppboðum mundi
 - Auka aðgangshindranir í veiðum og vinnslu
 - Draga úr samkeppni
 - Draga úr áreiðanleika gagna um fiskverð
 - Stefna ábata af bættri nýtingu landaðs afla í hættu

Samantekt

- Uppboðin gegna afar mikilvægu hlutverki í virðiskeðju fisks – styðja fjölbreyttan sjávarútveg, nýsköpun, lækka viðskiptakostnað og stuðla að bættri nýtingu á lönduðu hráefni
- Hlutverk þeirra ólíkt eftir fisktegundum
- Verðmæti meðafla óx mikið eftir tilkomu þeirra
- Mikilvægt að þau gegni áfram sínu hlutverki um ókomin ár